

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Bellum etiam indicunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ipsius deprehensum fuit) & libri de Fisco ab ipso conscripti scopus, quod una hac ratione partes suas stabilitati & confirmari posse animadverteret. Sed nihil æque animavit Protestantes atque sui Prophetæ Lutheri vaticinium de se editum, quod nempe mors sua esset protinus letale exitium alatatura Papæ. Adeoque tum omnes papistæ tum ipsa Italia ac Roma esset Protestantibus cessuta in partem dividendam, cum vivo Luthero, ijdem Lutherani Romæ occupatores duce Borbonio, pensem Romæ intulissent. Nimium tamen hos credulos suos Elias & Evangelista fecellit, æque ac Stifelius ille extremi iudicij denunciator Holtzdogianos suos agricolas. (a)

Quo vero factionis lux robur ostentarent, ac simul palam facerent, quanta molisentur, & quam parvi Imperatorem facerent, non epistola ratum bellum ei indixerunt, verum etiam Imperatoris titulum ei negarunt. Piusquam vero epistolam illum mitterent, dispicatum fuit, qui titulus Carolo esset tribuendus. Saxo quidem Carolum Gandavensem appellandum eum censebat, quod Imperator seu Cæsar ab ipsis sine rebellionis nota vocari non posset. At Landgravio Imperatoris titulum ei non adimendum esse placebat, ne reliqui principes irritarentur: Nomen hoc inane ei non invidendum dicens, dummodo nullam ei concederent potestatom. Tandem hæc fuit inventatio media, ut illum appellarent velut eum qui pro Cæsare segerat, Landgravius quoque homo natura ferox, sæpe dixisse, adeoque federatis civitatibus promissis dicitur, iuxta cuiusmodi se Carolum Imperatorem aut captivum eis situtum, aut Germania expulsum. Sic ille novum sibi regnum, cuius melior pars penes se futura esset, opinionis errore fixerat, sua ipsius vanitate deceptus.

Decreto bello Protestantes copias suas, in quibus ultra sexaginta peditum, & decem erant equitum millia, una cum centrum tormentis maioribus, ad Danubium collectas educunt, tantis virtibus mirum in modum feroces: deinde ad Imperatorem in castra prope Landishutum in Bavaria, qui vix decem armatorum milia apud se habebat, & etiam ipsius Sleidanus confessione, a Protestantibus preventus fuerat, adolescentem nobilem, & rubicinem, cui mos habet Germanorum, mittunt, qui epistolam qua bellum Cæsatii indicebatur, perficerent. Factum est id anno 1546. XI die Augusti. (b) At Imperator conspectum eorum aversatus non modo epistolam non accepit, sed & per Albanum, in cuius tentorium perdusti illi fuerant, nuncirari

eis iussit, si quis in posterum ab illis ad se veniat, fore ut loco muneric & torquis aurei, laqueum ab je ferat. Non multo ante Cæsar Saxoneum & Landgravium proscripscerat, eorum bonis fisco addictis. In huius proscriptiois formula eos acculabat, quod Ecclesiastica bona involassent, quod omnes terra Principes, a deoque Turcam ipsum ad bellum fibifaciendum sollicitasse sent, ut tanto facilius rebus undiq; perurbatis, scopū iam diu propositum assequi possent. Huius ergo proscriptiois formula feciali pro responso ad Protestantes preferenda data fuit; ad quam illi prolixè responderunt, ut apud Sleidanum videtur est, qui hæc alia que eò pertinacientia copiose describit, ut suæ religionis fratres post mortem lavet. Tantæ vero huius federis, ut in quo tot tamque validæ civitates comprehendæ erant, vires esse existimabantur, ut vix quisquam crederet. Imperatorem castra aciemque conferre ausurum. Erat etiam illorum Principium, dulci libertatis nomine abutentum, non minor apud vulgus fides atque auctoritas, quam eiusdem in Hispanos & omnem exterorum dominatum, odium. In castris Protestantium erant Joannes Ernestus Electoris Saxoniarum frater, Joannes Fidericus Electoris filius, Philippus Brusilicensis, cum quatuor eiusdem familiae Principibus, Dux Lüneburgensis, Anhaldis, & decē aut duodecim circiter Comites Germani. Quamvis autem, ut diximus, Imperator ad tantam vim sustinendam parū validis copijs instructus esset, eos nihilominus quos circa se habebat, eduxit rectâ contra hostem progressus, cum proposito, ut sapientis Avila ex ipsomet Cæsare audisse scribir; aut vincendi aut in Germania moriendi; certa interim fiducia, divinum auxilium in tam pia & iusta causa sibi nequaquam defuturum.

QUOMODO IMPERATOR BELUM duxerit, Protestantium interim copijs dilapsis.

C A P U T X I V .

A R G U M E N T U M .

- I. Papa Imperatori auxilia mittit contra hereticos.
- II. Magnus Protestantium error, & ruina ipsorum iniustum.

No. III. Pro-
a Supra lib. 2. cap. 16. num. 7. b. Shirius in Comment,

